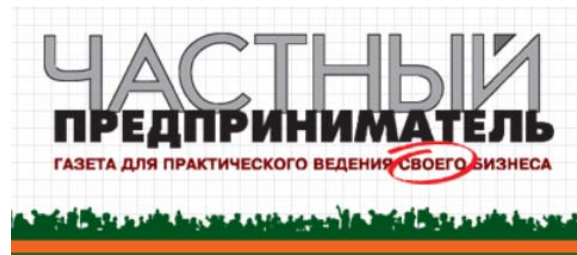

<http://www.dcecrp.ho.ua/>

<http://chp.com.ua/>

Подарунок для найслабшого? Або як підприємцю повернути законодавство на свою користь?

Ми вже звикли до того, що всі органи контролю використовують недоліки,

суперечності та білі плями чинного законодавства для підвищення тиску на підприємців. Поганою, але систематичною стала практика надання центральними органами виконавчої влади роз'яснень, що не узгоджуються або прямо суперечать нормам Конституції України та чинним законам. Водночас знання чинного законодавства хоча й не звільняє від відповідальності, але все ж таки дозволяє більш фахово та аргументовано захищати свої права і законні інтереси.

Значним недоліком у діяльності малого й середнього бізнесу є його неструктурованість і небажання об'єднуватися. Так, беззаперечним є факт ситуативного об'єднання значної кількості підприємців під час «податкового майдану». Але таке об'єднання відбулося виключно тому, що весь малий бізнес опинився на межі знищення. Як тільки загрозу було частково усунуто, одразу зникла солідарність, усі згадали про конкуренцію та повернулися до своїх буденних справ. Чи зробили підприємці висновки з цього уроку, поки що невідомо.

Не менш важливим аспектом є неактивна та безсистемна діяльність більшості бізнес-асоціацій в Україні. Дійсно, в Україні вистачає різноманітних об'єднань, галузевих та координаційних рад, спілок підприємців, власників бізнесу та роботодавців. Але ефекту від такої кількості небагато. Прийшов час переходити від кількості до якості. потрібно звернути увагу на доцільність існування бізнес-асоціацій, які не захищають своїх членів або не виправдовують їхніх сподівань. У фаховій літературі та в Інтернеті дуже багато публікацій присвячено створенню та діяльності бізнес-асоціацій. Для того щоб бізнес-асоціація була успішною, потрібно, щоб вона була на крок чи два кроки попереду усіх процесів, що відбуваються в країні. Тобто крім поточної діяльності бізнес-асоціації мають переважно займатися перспективною роботою: аналізом тенденцій, розробкою та аналізом законопроектів, участю в законопроектній роботі, розробкою, аналізом та відстеженням результативності регуляторних актів, що впливають на діяльність членів бізнес-асоціації.

Усе більш актуальним стає питання: що можуть зараз зробити підприємці, які працюють на спрощеній системі оподаткування для зменшення податкового тягаря? Усе дуже просто – знати свої права та захищати їх у суді. Але більшість підприємців не

бажають входити в судові процеси, і це цілком зрозуміло. Саме тут і мають працювати бізнес-асоціації, які беруть на себе тягар представлення та захисту прав підприємців у судах.

ДОГО «Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики» тривалий час відстоювала інтереси підприємців. Тож, напередодні Дня Святого Миколая спробуємо подарувати надію та невеличкі рекомендації дрібним підприємцям, які працюють у селах, селищах та невеликих містах.

Ми всі знаємо, що ставки місцевих податків і зборів мають бути затверджені відповідними рішеннями органів місцевого самоврядування (сільських, селищних та міських рад). Також ми можемо сказати, що подібні рішення є нормативно-правовими або точніше регуляторними актами. Ми знаємо, що усі проекти регуляторних актів мають вноситися на обговорення з громадянами, фізичними та юридичними особами та їхніми об'єднаннями.

Тобто, якщо ми перевіримо та з'ясуємо, що орган місцевого самоврядування не виконав усіх вимог під час розробки та прийняття регуляторного акта, то відповідно можемо скасувати таке рішення через прокуратуру чи адміністративний суд. Але не менш важливою є процедура офіційного оприлюднення прийнятого регуляторного акта.

Чинне законодавство України поки що не досконале саме у частині офіційного оприлюднення нормативно-

правових актів, прийнятих посадовими особами та органами місцевого самоврядування. Але саме ці недоліки законодавчої бази підприємці можуть використати.

Відповідно до ст. 57 Конституції України кожному гарантується право знати свої права й обов'язки, зокрема:

- закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права й обов'язки громадян, мають бути доведені до відома населення у порядку, встановленому законом;
- закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права й обов'язки громадян, не доведені до відома населення в порядку, установленому законом, є нечинними.

Тепер розглянемо, які акти можуть приймати органи місцевого самоврядування.

Відповідно до ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень. До особливостей прийняття рішень можна віднести таку обставину, що у п'ятиденний строк із моменту прийняття рішення сільської, селищної, міської ради воно може бути зупинено сільським, селищним, міським головою й внесено на повторний розгляд відповідної ради із обґрунтуванням зауважень. Також рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення, і якщо рада відхилила зауваження сільського, селищного, міського голови й підтвердила попереднє рішення двома третинами депутатів від загального складу ради, таке рішення набирає чинності.

Важливо, що рішення ради, що мають нормативно-правовий характер, набирають чинності з дня їхнього офіційного оприлюднення. Хоча рада може встановити й більш пізній строк запровадження свого рішення, але виключно після офіційного оприлюднення.

Також варто зважати на норму закону, яка визначила, що акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку. Тобто для успішного захисту своїх прав у відносинах з органами місцевого самоврядування варто готуватися до судових позовів. Це не найлегший шлях, бо згідно з вимогами Кодексу адміністративного судочинства строк, протягом якого можна оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, становить 6 місяців. При цьому в питаннях фінансового характеру цей строк є ще меншим і становить лише 1 (один!) місяць. Таким чином, для успішного захисту потрібно завжди тримати руку на пульсі.

У п. 11 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування» зазначено, що акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування доводяться до відома населення. На вимогу громадян їм може бути видана копія відповідних актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

У п. 12 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування» наведено дуже важливе визначення, зокрема акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Ця норма діє з липня 2010 р.

Тепер більш детально про порядок офіційного оприлюднення, який встановлений ст. 12 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме: «регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, **офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих засобах масової інформації**, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання».

Зазначена норма Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» систематично порушується сільськими та селищними радами. Зазвичай у друкованих засобах масової інформації можна знайти не тексти прийнятих регуляторних актів, а невеличкі повідомлення, що такий регуляторний акт прийнято, а його текст розміщено на веб-сайті органу місцевого самоврядування у мережі Інтернет. Насправді це є суттєвим порушенням гарантованого Конституцією України права громадян знати свої права й обов'язки.

Зважаючи на те, що подібні порушення є достатньо поширеними, ми радимо усім підприємцям перевірити, чи були належним чином оприлюднені прийняті органами місцевого самоврядування регуляторні акти: про встановлення ставок єдиного податку, про встановлення місцевих податків і зборів тощо.

Якщо з'ясується, що повний текст регуляторного акта не був оприлюднений у друкованому засобі масової інформації протягом 10 днів із моменту прийняття – звертайтеся до прокуратури або адміністративного суду зі скаргою або позовом та вимогою визнати регуляторний акт нечинним.

У чому сенс, або чи варто «зав'язуватися»? На думку експертів ДОГО «ДКЕЦРП» – варто! У ст. 12.3.5 Податкового кодексу України визначено, що у разі якщо сільська, селищна або міська рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та зборів, що є обов'язковими згідно з нормами Податкового кодексу України, такі податки та збори справляються виходячи з норм Податкового кодексу України із застосуванням **мінімальної ставки місцевих податків та зборів**.

Також «найслабшим» підприємцям не слід турбуватися про підвищення 2013 року місцевих податків і зборів, якщо сільська або селищна рада своєчасно офіційно не оприлюднила прийняте рішення до 15 липня 2012 року.

Відповідно до ст. 12.3.4 Податкового кодексу України органи місцевого самоврядування мали до 15 липня 2012 року офіційно оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів у 2013 року. Якщо ця вимога не виконана, то норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом, тобто з 2014 р.

Також важливо, що ст. 12.3.5 Податкового кодексу України визначено, що в разі якщо сільська, селищна або міська рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та зборів, що є обов'язковими згідно з нормами Податкового кодексу України, такі податки та збори справляються виходячи з норм Податкового кодексу України із застосуванням мінімальної ставки місцевих податків та зборів.

Якщо вас зацікавила наведена вище інформація, але ви не знаєте з чого почати – телефонуйте, пишіть або приходьте, – ми спробуємо вам допомогти. Ми хочемо, щоб ви знали, що є **бізнес-асоціації, які турбуються про своїх членів та їхній бізнес**.

Зробіть собі справжній подарунок до Дня Святого Миколая.

Акція «Подарунок для найслабшого? Або як підприємцю повернути законодавство на свою користь?» є спільним проектом Дніпропетровської обласної громадської організації «Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики» та газети «Частный предприниматель»

Початок акції: 19.12.2012 р. Закінчення акції: 31.03.2013 р.

Протягом терміну проведення акції усі юридичні консультації надаються юристами ДОГО «ДКЕЦРП» безкоштовно

Наші контакти:

http: www.dcecrp.ho.ua

http: www.chp.com.ua

e-mail: dcecrp@i.ua

e-mail: vladimir@dudnik.dp.ua

м.тел.: (066) 77-66-456

тел. (0562) 34-13-60

факс: (056) 77-50-232